

Občianske združenie TATRY

Držiteľ „The Sasakawa Environmental Award“ v roku 2000 a 2002,

Národnej ceny za kultúrne a prírodné dedičstvo 2004“,

Ceny Rady mládeže Slovenska za podporu práce s deťmi a mládežou - „MOST 2006“
britskej environmentálnej ceny „International Green Apple Awards“ v roku 2007.

Člen medzinárodnej organizácie Danube Environmental Forum (DEF),

Agro – ekofóra a platformy Ekofórum

KEMI 627/5, 031 04 Liptovský Mikuláš

Tel./fax: ++ 421 44 553 10 27, E – mail: oztatry@slovanet.sk

<http://www.seps.sk/zp/oztatry>

Informačná stránka o ekológii - <http://www.ekokompas.host.sk>

Vážený pán
Ján Chrbet, minister
Ministerstvo životného prostredia SR
Nám. Ľ. Štúra 1
Bratislava
812 35

Vážený pán
Ján Mikolaj, minister
Ministerstvo školstva SR
Stromová 1
Bratislava
813 30

Liptovský Mikuláš, 26.2.2009

Vážený pán Chrbet, vážený pán Mikolaj,

v ostatnom čase OZ TATRY dostáva množstvo elektronickej pošty, ktorej obsahom je kolaps školských zberov druhotných surovín, najmä zberu papiera.

Na ukážku Vám posielam, v prílohe tohto listu, text riaditeľa jednej zo základných škôl v Banskej Bystrici z dnešného dňa.

Toto vyjadrenie, s ktorým sa stotožňujem, poukazuje na zásadný rozpor medzi teoretickou environmentálnou výchovou a zužujúcimi sa možnosťami pre uplatnenie postojov v každodennom živote žiakov. Myslím si, že takto chápaná environmentálna výchova je formálna a teda aj zbytočná, nakoľko vysielala k žiakom signál o tom, že škola je len teoretickým priestorom odtrhnutým od každodennej životnej reality.

Takéto signály sú veľmi nebezpečné, nakoľko na ich základe, čoraz väčší počet mladých ľudí chápe školu ako nutné zlo a nie ako priestor, ktorý ich učí pre život, inšpiruje a motivuje. Takéto signály, v konečnom dôsledku, vedú k životnému nihilizmu, k nedôvere v systém spravovania štátu a k rezignácii na občiansku angažovanosť a zaujímanie občianskych postojov.

Kolaps školských zberov v krajine, ktorej vláda sa hlási k trvalo udržateľnému rozvoju a vytvára za týmto účelom rôzne komisie a subkomisie, kde Ministerstvo školstva SR v grantovej výzve „Enviroprojekt 2009“ deklaruje „... podporu projektom vedúcich k objasňovaniu zásad trvalo udržateľného rozvoja“, je absolútnym zlyhaním ústredných orgánov štátnej správy, rezortných orgánov a inštitúcií a zodpovedných osôb v ich vedeniach.

Občania tejto krajiny právom očakávajú, že túto krajinu spravujú ľudia, ktorí ponúkajú riešenia a nie ľudia, ktorým stačí konštatovať vplyv hospodárskej krízy na čokoľvek. Každá kríza je totiž aj príležitosťou, príležitosťou pre toho, kto ju chce vidieť.

Vážený pán Chrbet, vážený pán Mikolaj,

očakávam od Vás ako občan SR, že svojou osobnou angažovanosťou na riešení tohto problému vrátite environmentálnej výchove a vzdelávaniu ich vnútorný zmysel.

S pozdravom

Mgr. Rudolf PADO
Predseda a projektový manažér OZ TATRY

Na vedomie:

Róbert Fico, predseda vlády
Úrad vlády SR
Námestie slobody 1
Bratislava
813 70

Text meilu z Banskej Bystrice:

Vaše snahy sú nám sympatické, kladieme za ne však jedno ALE. Dva razy do roka organizujeme zber papiera. Len na našej škole sa vyzbiera cca 60 ton!!! odpadového papiera, ktorý nepochybne umožňuje nielen ušetriť nezanedbateľnú a vyčísliteľnú plochu lesa, ale zamedzuje aj zaplňaniu skládok. Súčasnosť smeruje ku tomu, že školy nebudú môcť zbierať papier, lebo ho nebudú mať kam dať. Je to facka a podraz pre všetkých pedagógov, ktorí sa doposiaľ snažili reálnymi argumentáciami rozvíjať u detí environmentálne myslenie, ale významne aj prispeli k šetreniu životného prostredia. Máme totiž jasnú predtavu aj o priestore, ktorý by na skládkach "náš" vyzbieraný papier zaplnil. Možno budeme kupovať lacný papier zo Slovinska, Chorvátska, či inej cudziny. Možno opäť budeme odpadový papier vyvážať tam, kde si ho dokážu väčšmi vážiť (Rakúsko, Maďarsko, Nemecko...). Nečakajte však od škôl, že budú podporovať fiktívnu environmentálnu výchovu, bez konkrétnych skutkov a užitočných dopadov. Inak by totiž k súčasnej reštrikcii cien za odpadový papier nemohlo prísť a to ani za cenu, že by ho mal v zbere dotovať štát. V B. Bystrici sme sa zatiaľ dostali v reálnej hodnote len potiaľ, že deti vedia, akú farbu má mať kontajner na papier, na plasty, na iný odpad. Prílišné nádoby na triedený odpad sú rozmiestnené len sporadicky, nie systémovo a na mnohých miestach živelne vyprázdňované ako jeden odpad. V západnej Európe ak zmiešate odpad namiesto diferencovania, nikto Vám ho neodvezie a máte problém. Ak sa pri priznávaní daní preukážete dokladom o tom, že ste nazbierali a v zberni odovzdali odpad, máte úľavu na daniach. U nás zberne slúžia na legalizáciu a speňaženie odcudzeného kovu. Tieto skutočnosti už nie sú vecou výchovy a environmentálneho pôsobenia škôl. Ak učitelia nemajú pred žiakmi vychádzať na posmech, je potrebné realizovať praktické kroky, ktoré budú prečsvedčivou a reálnou podporou nami šírených myšlienok. Na škole sa zaoberáme myšlienkou zberu PET fobalov. Vyhládli sme si lisy na znižovanie ich objemu, rezačky a ďalšie ukladanie materiálu sú už pre nás problémom. Sme ochotní lisy zakúpiť na svoje náklady, hoci sme presvedčení, že by sme ich mali dostať v ústrednej dodávke od štátu (sme štátne školy), resp. ako dar, ktorý by umožnil širokému potenciálu detí v školách pričinoť sa o dobrý skutok a užitočnú vec. Keby sme ich ale nazbierali, nemáme ich komu dať. Pritom ide o horší odpad ako papier. Protihodnotou by sme snád mohli očakávať, že nám odberateľ protihodnotou daruje umelohmotné dosky na lavičky s vyššou trvácnosťou ako drevené dosky.... Možno budete mať dosah na ovplyvňovanie vývoja aj v uvedených smeroch. Dovolím si uviesť, že nás - učiteľov nemusíte presvedčať o správnych veciach v pôsobení na žiakov. Niekedy sa nám však zdá, že ste ďalším zo zadávateľov úloh učiteľom z exteriéru. Keď zahynie dieťa na ceste, školy hrňte sa do dopravnej výchovy. Keď spôsobia deti požiar, hurá požiarne výchova, neskôr takto zdravotná, protidrogová, ekologická, neúspech hokejistov a futbalistov - športová atď... Keď však žiadame, aby zobrali licenciu krčmárom, ktorí do podnikov pustia maloleté deti a predajú im alkohol alebo cigarety, čo by bolo zrejme veľmi účinné opatrenie, nikto nás nechce počuť. Aj školy sú už povinné kompostovať bioodpasd. Kto im to ale bez peňazí zabezpečí a kto to fyzicky vykoná - matematikárka, slovenčinárka???...Vzdelávanie a výchova v školách musí predstavovať systém. Každý vplyv zvonku do systému musí byť cieľavedomý, premyslený a pripravený. Podporovať Vaše snahy ako operatívnu odozvu na múdre myšlienky budeme len vtedy, ak začnú mať odraz v reálnych skutkoch a výsledkoch. Nerchcem tým negovať Vaše snahy a aj formy pomoci, ktoré Vaše snaženie predstavujú.